

עלי מרפא
שער הגליון
יין הנגבי
למעשה
בני היכלא

- עולם הזה? תוריד ציפיות
- בין משה רבינו לקורח
- כיצד נראית ענוה עם אמת
- קביעות בתפילה. בלב ובשטח
- לאן נעלמו הדגים?!
- התורה הזמנית:
- אהבת החכמים
- מה מסתתר בארגז
- השתדלות בפרנסה
- כל העדה כולם קדושים
- כך תעוררו לתפילה
- שמירת עניינים: זהירות מריבוי אור
- שמחות חתן וכלה

דרכי נועם
טעם גן עדן
כוכבי אור
עונג הפרשה
חנוך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא
למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

'פתח האדמה' או 'פתח השמים'

אדם חי במרחב הפרטי, ומשתדל לסגור את עצמו מהמולת הרחוב. אבל הבית זקוק לפתחים, כדי להכניס לתוכו משהו. השאלה אם הפתח הוא לאדמה או לשמים

עבר, בקירות גג ורצפה, וזה מה שמונע מכל המרעין בישין להיכנס פנימה. אבל הבית זקוק לפתח, דרכו אפשר להיכנס אליו, וחלונות, דרכם אפשר להיכנס לתוכו אור. כך גם צינור שמוביל שפע. הוא חייב להיות סגור היטב וסתום, כדי שלא יתפזר השפע ולא ייכנסו

פרשת קורח אף היא ממשיכה את הרצף של הפרשיות הקודמות; המתאוננים והמרגלים. והפעם מדובר במחלוקת. מחלוקת על משה רבינו שמסתיימת במותם של כל העדה הנקהלת על משה ועל אהרן. המחלוקת הזאת היא לימוד כמובן לדורות, והיא מלמדת שיש דבר כזה מחלוקת על צדיקים ועל נקודת האמת, וכפי שנראה, בעצם על הסיכוי של יהודי להתקרב לה'.

משה עומד בצד אחד, וקורח בצד השני. משה רבינו כל עניינו, להביא כל יהודי לקשר עם ה', ובדיוק על הנקודה הזו בא קורח וחולק. זה לא מה שנראה. בפשטות, נדמה שהוא בסך הכל בא עם טענות על מינויים, אבל תמיד מאחורי מחלוקת עומדת סיבה אחרת. קורח השתמש בקנאה ושנאה כתירוץ למנוע בסופו של דבר משהו הרבה יותר בסיסי ומרכזי.

וזה מה שאנו לומדים לדורות. המחלוקת הכי רלוונטיות, הן אלו שחולקות על האדם מבפנים. וגורמות לו לחלישות הדעת והדעת מלקיים את העצות של הצדיקים וללכת בעקבותיהם. יש בפנים קורח כלשהו, שמתבטא בליצנות ומזלזל בעצות הפשוטות והעמוקות של הצדיקים, שכל כך חשובות לנו, והן היהדות שלנו.

פתח כניסה

רבי נתן מצביע על נקודה מרכזית בסיפור. לאורך הפרשה מופיע הרבה המושג 'פתח'. משה רבינו מקבץ את קורח ועדתו אל 'פתח' אוהל מועד; דתן ואבירם ניצבו 'פתח' אהליהם; ובעיקר - העונש הסופי הוא 'פתח' האדמה, אליו נבלעו קורח וכל עדתו. לא מדובר סתם בעונש חריג ומקורי, אלא בדווקא, מדה כנגד מדה. העסק של הצדיקים הוא בסך הכל לעשות פתח, ואת זה בדיוק רוצים החולקים עליהם לסתום.

העיקרון הבסיסי של היהדות הוא, שכל בריאת העולם ונתינת התורה, מטרתה להביא את אור ה' ללבו של היהודי, ולמרחבי העולם. הבעיה היא שיש הרבה אור, ואי אפשר לקבל אותו, רק על ידי 'צמצומים'. כל המושג של סדר ומערכת, מושתת על יסוד הצמצום. כשיש צמצום, לכאורה אין אור, ולכן צריך פתח.

הקדושה היא רשות היחיד, לעומת הטומאה שהיא רשות הרבים. רשות היחיד הוא מקום שסגור מכל

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

אל תצפה לאושר מהבלי עולם, כי זה תמיד כרוך בצער וחסרון.

שלום לבני חביבי ומ' כבר דיברנו הרבה שאין שום טובה בעולם שלא יהיה מעורב בו איזה צער או חסרון, ומחמת זה כל העולם מלא יסורים ויגונות וחסרונות הרבה בכל אדם ובכל זמן, בכל יום ויום ובכל עת ושעה, רק שהשינויים רבים מאד בין אדם לחבירו, ובאדם אחד בעצמו רבו השינויים, בין העתים ובין יום לחבירו ובין עת ועת והכל כולו במש"כ קהלת לכל עת, וחישב כ"ח עתים, י"ד לטובה וי"ד להיפך, וסיים מה יתרון העושר באשר הוא עמל, כי אין שום תקנה כי אם לברוח אל עמל התורה... והעיקר לשפוך שיחו לפני ה' על כל דבר באופן שגם בתכלית הגשמיות, מי שמונח אפי' במקום שמונח גם משם יוכל לקשר הכל להשי"ת, לחשוב בכל פעם מה יהיה התכלית מזה, הלא ימינו כצל עובר. וזה סמוך שלחו לי בעצמי מתנת להחזיק בימי נעורי, וכבר עבר כהרף עין, ונעשה מעמי מה שנעשה. וכרהר עין יעבור גם הזמן של כל באי עולם, ולא ישאר כי אם מה שחטף כל אחד לעצמו מהתכלית הנצחית. ועתה שמח בני כמה שאנו זוכים עכ"פ לדבר מזה ולמשוך רצוננו אל התכלית הנצחית, בפרט שאנו סמוכים בכל עת ורגע בכוח הגדול של זקן הק', זה נחמתנו זה ישועתנו זה תקוותנו זה שמחתנו לצנח נצחים. אשרינו. נתן מברסלב. מכתבי מוהר"ת סי' רל"ז

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	ליקוטי מוהר"ן קמא	ליקוטי הלכות ח"א	משנה ברורה ח"ו	דף היומי יובא	עלים לתרופה
שבת	ב	עג.	רמב.	מא.	טב.	עג
א	ג	עז.	רמז.	מב.	טז.	עז
ב	ד	עח.	רמז.	מג.	טז.	עח
ג	ה	עט.	רמח.	מג.	טז.	עט
ד	ו	עש.	רמט.	מג.	טז.	עש
ה	ז	עק.	רנ.	מח.	טז.	עק
ו	ח	פ.	רנא.	מח.	טז.	פא

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן י"ח

” הצדיקים פותחים פתח לאנשים פשוטים, שיהיה גם להם קשר עם ה'. וגם לאנשים גדולים, שיבינו משהו שגדול מהם.

חיידיקים, אבל הוא זקוק לפתח כניסה ויציאה.

פתח האדמה

וזה מה שעושים הצדיקים. הם יוצרים אצלנו פתחים, דרכם מתאפשר לאור להגיע ממקומו העליון והגבוה, למטה לתוך ביתנו ולביתנו. ועל זה בדיוק חולק קורח. הוא לועג על חוט של תכלת, ועל מזוזה בפתח הבית, כי אינו מאמין שזה כל הסיפור. הוא מאמין בדברים גדולים, טלית שכולה תכלת ובית שמלא ספרים. אבל לא מאמין בקשר, כי אינו מאמין ב'פתח' שמאפשר את הקשר הזה.

הצדיקים יודעים לפתוח פתח גם לאנשים פשוטים, שיהיה גם להם קשר עם ה'. והם גם יודעים לפתוח פתח לאנשים גדולים, שיבינו משהו שגדול מהם. צדיק אמתי יודע לפתוח פתחים ולמשוך צינורות עד למצב שכל יהודי תהיה לו נקודת אחיזה באותו קשר, ולכל מצב תהיה איזושהי עצה ספציפית ומדויקת, כיצד למשוך את האור לכאן.

קורח רצה לסגור את הפתח בפני כל אדם שאינו במעלתו. ולכן העונש שלו היא שהאדמה נפתחה ובלעה אותו פנימה. מי שאינו מאמין בפתחים שהצדיק יכול לפתוח בינך לבין השמים, יקבל פתח דווקא לתוככי האדמה, אותה הוא כל כך אוהב. ואנחנו, לא נהיה כקורח ועדתו, ולא נשמע לדברי הליצנות והמחלוקת, אלא נאמין לצדיקים שיכולים לפתוח לנו פתחים לשמים. עם כלום, חוט של תכלת ומזוזה, סך הכל.

ענוה עם חכמה

בענין של שפלות אין הפשט שאדם צריך ללכת עם ראש כפוף, ככה עלוב, זה דווקא ענוה פסולה. רבינו אומר בתורה 'חיים נצחיים' (חלק ב' סימן ע"ב) שהענוה צריכה להיות עם חכמה.

האדם חושב הוא ילך עם ראש כפוף, עם בגדים קרועים ובלויים. זה לא נקרא שפלות, לזה רבינו קורא 'ענוה פסולה' זה כלום, כלום כלום.

עיקר הענוה זה להסתכל בגדולת השי"ת, 'מה אני כנגד השי"ת?' הרי זה איום ונורא, איך אני מורד בו? איך אני כזה כפוי טובה כנגדו?

זו הרי חכמה אחרת לגמרי.

הענוה צריכה לבא אצלו ככל שהוא מרגיש יותר אלקותו יתברך.

וכך זה גם בהתקרבות לצדיק, שהוא מתקרב לצדיק והוא מרגיש את האור של הצדיק, כזה אור גדול, זה עושה אותו לענו. ואז התורה שלו מתמלאת בענוה, ונהיה אצלו תורה אחרת לגמרי, תפילה אחרת לגמרי.

אומרים בשם הרה"ק רבי פינחס מקוריי"צ ע"ע שאמר: 'לפני שהתקרבותי לבעש"ט הייתי מתפלל ועפו לי השיניים מהפה, אבל זה לא היה עם אמת, אחרי שהתקרבותי להבעש"ט השיניים כבר לא עפו לי מהפה, אבל זה כן היה עם אמת.'

זה הלא דיבור נורא.

כשהוא רואה ומבחין באור של הצדיק, של הבעל שם הקדוש, והוא לוקח את האור, ומניח בצד את כל מה שהיה לו לפני כן, נכנס בו אור של אמת.

רבי נתן התקרב לרבינו והוא הבחין באור של רבינו, הוא הבחין באמת של רבינו, וממילא כל מה שהיה לו מקודם, לא קיבל עוד שום חשיבות בעיניו. הוא כבר לא ראה בעצמו את המעלות של פעם.

וזה נקרא 'להניח את הכל בצד' לא שהוא כבר לא למדן ולא צדיק ולא קדוש, זה לא כך, אלא שהוא רואה כזה אור, שרבינו אומר על זה (סימן קל"א) 'טבע הקטנות שמתבטל לגמרי הגדלות'. אם אני מרגיש את אור הצדיק, לא יכול להיות שאני ארגיש בעצמי, עוד איזשהי ישות. שאם מרגישים אור גדול, האור הקטן כבר לא נראה.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

אסור לדבר בשלילת המעלות של אדם, כגון לומר על אדם שאינו פיקח, או שהוא טיפש, וכל שאר לשונות המורגלים בפי הבריות על חוסר שכל. ואפילו לומר על אדם שיש אחרים יותר חכמים ממנו, אסור.

וכן אסור לספר מעשה שמתוכו ניכר שאינו פיקח. כי כל זה מזיק לאדם בחייו, שלא יצו להתחבר איתו בין בלימוד, בין בשידוך, בין במשרה. וכן אם נודע לו שאמרו עליו כך, נגרם לו צער ופחד 'מה יאמרו הבריות'. אסור לספר על תלמיד חכם שאינו פיקח בעיני העולם, וק"ו לספר עליו שאינו חכם בתורה, או לרמוז שיש הרבה גדולים ממנו, כי זה מוריד ערכו אצל השומעים ומקלקל השפעתו. ואם הוא מגיד שיעור או מלמד, יורד בזה גם לחייו, שאם לא יוכל להשפיע, יסלקוהו ממשרתו.

המדבר מתוך שנאה, גם כשיש תועלת מהדיבור, נענש כמדובר לשה"ר. [קיצור הל' לשה"ר, פ"ב סעיף ג-ד]

וְתִצְרְנִי לְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תוֹרַתְךָ בְּאַהֲבָה ... תִּזְכְּנִי לְלַמֵּד וְלַהֲגוּת בָּהֶם, וְלִקְיָמָם בְּרוּחָנִיּוֹת עַל יְדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה, וְעַל יְדֵי כְלָלִיּוֹת שֶׁל עִמּוּךְ יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי עֶצֶם הָאֲהָבָה וְהַשְּׁלוֹם שִׁיחִיָּה בֵּין כָּל יִשְׂרָאֵל עִמּוּךְ וְאֶהְיֶה נִכְלָל בְּתוֹכָם בְּכָלִלְיּוֹת גְּדוֹל עַד שֶׁנִּפְרְיָה אֶנְחֵנו כְּלָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עִמּוּךְ הַקְּדוֹשׁ נְחֻשְׁבִּים כְּאִישׁ אֶחָד:

לקבוע מקום לתפילה

אף שיש נחת רוח גדול בשמיים כשיהודי עומד בשוק ולפתע רואה שהשמש שוקעת והוא עוזב ומניח הכל ורץ 'לתפוס' מנחה, שבוודאי יש להתחזק באמונה שהוא דבר יקר מאוד בשמיים, אך באופן כללי יש לו לאדם לשייך את עצמו לאיזה מנין קבוע ורגוע שמתחילים לומר קרבנות באופן מיושב, ויש לו כסא מוכן לכך, והוא לוקח סידור ופותרו ואומר מילה במילה, ואז גם יכול להקדים כמה דקות וללמוד איזה סעיף שולחן ערוך או לומר כמה פרקי תהילים או אפילו סתם כך לשבת ולהמתין את התפילה.

בית הכנסת הוא לא רק מקום מקרי של ארבעה קירות בהם אפשר להתפלל, שאם כן היה די לאסוף מנין יהודים ברחוב, כמו שעשו ב'קורונה', ואולי יש בזה גם קידוש ה', של אחדות, שעל ידו מתקדש הרשות הרבים.

ולמה מסרו את הנפש בכל הדורות לבנין בית הכנסת, בוודאי שלא רק בשביל הגשמים בחורף והשמש בקיץ. אלא מחמת שבית הכנסת הוא מקום קדוש שבו קל יותר להתחבר, הבית הכנסת הקבוע הוא כלי שעל ידו יש יותר סיכוי שתוכל לייחד מחשבתך בדיבורי התפילה לדבר עם קונך, ואפשר שעל ידי זה ישברו הרבה מניעות סביב הכבידות בתפילה.

יותר מזה, עצם זה שאדם יודע שצריך להספיק מנחה במקום פלוני, זה כבר מכין אותו להיות כלי להתחבר לתפילה.

תפילה הוא אחד הדברים שצריכים תמיד חיזוק, כמו שאמרו חז"ל, ועל כן אם רואה אתה שיש לך קושי להתחבר אל התפילה, מן הראוי שתלמד בספרי הצדיקים עניינים בהם מתבארים עבודת התפילה, וכך תזכה באמת להכנס אל פנימיות התפילה.

אך צריך שתדע שיש כמה מיני מניעות להיכיל בעבודת התפילה, יש את עיקר המניעות שהם מניעות פנימיות, של כבידות הלב, חוסר הבנה במהות התפילה, חסר האמונה השלימה שהשם יתברך עומד ומקשיב לכל דיבור שיוצא מפיו ברחמים גדולים, וכל דיבור שיוצא מפיו בונה עולמות וכו' וכו'.

אבל יש עוד סוג של מניעות שהם באמת רק מניעות חיצוניים שאינן שם ליבר שהם מפריעים ממך להכנס לתוך התפילה, ובהרבה פעמים האדם הוא כלי מוכן להכנס לתפילה, אלא שהתנאים החיצוניים מקשים בעדו, ואילו היה משנה משהו מעשי היה יכול בנקל יותר להכנס לעולמות של התפילה.

ולדוגמא: חז"ל אמרו לנו שצריך לקבוע מקום אל התפילה, הרי שבוודאי כך צריך לעשות, וחוזן מהסוגלות הפנימיות שיש בענין זה, יש גם סברה פשוטה, שאדם יקבע לעצמו מקום בהם הוא מתפלל את הג' תפילות שחרית מנחה מעריב, ולא באופן שיחטוף אותו באיזה מקום מזדמן.

הליכות

שיחות ומנהגים

הכנה לשבת ד'

◆ נהגו אנ"ש להקדים בנתינת הצדקה עבור צרכי שבת כבר מיום רביעי, וכפי שמזכירים בשיר של יום ביום ד' "לכו נרננה", שבא לרמוז שכבר ביום ד' מתחיל הארת שבת. והיות שעיקר שלמות הצדקה הוא בשבת (ליקו"מ לא), לכן הקדימו לחלק את הצדקה כבר מיום רביעי. (שיח שרפי קודש ד, קג)

◆ אשרי כולנו שזכינו למתנה טובה ויקרה כזאת שהיתה גנוזה בבית גניזו ושבת שמה, ובודאי צריכין לקיים זאת בפשיטות בלי חכמות בשמחה גדולה, אבל העיקר - להכין עצמו בלבבו ונפשו לחשוב מחשבות איך זוכין להמשיך על עצמו קדושת שבת קודש על כל פנים עתה. ולבקש הרבה מהשם יתברך על זה. (עלים לתרופה רכח)

◆ לפעמים האדם מכין את עצמו לקבל הארת קדושת שבת בחשק גדול, ואחר כך בשעת כניסת שבת דייקא מתגבר עליו היצר הרע לפעמים, ונופל מתשוקתו ואובד כל חשקו.

וצריך שלא יבהלוהו רעיוניו ח"ו שלשוא היתה הכנתו, אלא ידע ויאמין שאדרבה, כי ע"י הכנתו נמשך עליו הארה מקדושת שבת, ולכן מתגבר עליו יצרו, כי 'כל הגדול מחברו, יצרו גדול ממנו'. ומי שמבין זאת, אזי אדרבה, מתחזק עי"ז ביותר להשתוקק אחר קדושת שבת, שעל ידי זה בעצמו זוכה לקבל הנפש היתרה של שבת. (יקרא דשבתא עב)

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה י"ח קמא - התורה הזמנית
ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

האמונה שומרת על ההנהגה

בדבריו לקמן, רבינו ממשך לבאר את סדר ההנהגה העליונה שהשם יתברך מנהיג בעולם באופן שיתברר התכלית. וצריך להקדים שבדברים אלו שרבינו מבאר את דרך הנהגת העולם, יש כמה וכמה עניינים דקים, שרק על ידי החיפוש והבקשה באמת, יובן מהות הענין, והדרך לזכות לעבודת ה' כראוי על אף המניעות. ומי שאינו מחפש ומבקש לזכות לזה, ורוצה להשאיר כמו שהוא, אין הדברים אמורים כלפיו, ואינו יכול לתפוס הענין. וכפי שמובן גם מתוך ענין ה'בית קול' דלקמן.

ובכליות הדבר, שאף על פי שסדר הנהגת העולם, שמתגברים מנהיגים שאינם ראויים להנהיג, וכל זה מוכרח למען הבחירה, אבל סוף כל סוף מדת האמונה שומרת על ההנהגה, והיינו שלמרות כל הבלבול, יש דרך למי שחפץ באמת ומחפש את המנהיג האמיתי שיביא אותו אל התכלית האמיתית מתוך שלימות האמונה.

וזה בשני אופנים שמתבארים בשני אותיות אלו, האופן הראשון הוא אצל המנהיגים מצד הקדושה עדיין (שיש בהם ובהנהגתם טוב) אבל אין בהם שלמות ואין להם כח להאיר באדם אמונה ולהביאו אל התכלית, שעל זה המדובר בתחילה, והאופן השני הוא על מנהיגים שאין להם שום שייכות אל הקדושה, שמצד אחד הם מתגברים יותר, אבל מצד שני לאדם עצמו יותר קל לראות שאין להם כלל שייכות אל הקדושה שעל זה המדובר בהמשך.

ד. ודע, שהאמונה היא מְחַזְקַת תְּמִיד בַּמְלָכוֹת וְהַהֲנָהָה שְׁלֵא יִקַּח אֹתָהּ זֶר שְׂאִין רְאוּי לָהּ.

וכפי שנתבאר לעיל במאמרים הקודמים, כוונת הענין שעל ידי התחזקות באמונה, שהוא מכח הצדיקים שמנהיגים האמונה וכמבואר לקמן, האמונה הזו גורמת שאין להם קיום במלכותם. ואף שבעולם יש הרבה הנהגות שאינם מקושרות לתכלית, ומכח זה בעולם הזה מתגבר הצלחה גשמית שאין מקושר לתכלית אלא לדרכי האמורי ח"ו, ומתעוררים דינים ח"ו, שעל ידי זה נעשה מה שנעשה, אך מכיון שאין להם קיום, אפשר לעמוד כנגדם ולהמשיך לחפש את הדרך של הצדיקים השלמים באמת, כדי שיביאוו לתכלית, ולצאת מכל הלימודים הזרים והמחשבות של אפיקורסות שמבלבלים האדם על ידי סימנים וכיוצא בזה, ולבא להתחזקות אמיתית באמונה וחיפוש התכלית. וממשיך לבאר הענין:

אהבת חכמים והאחדות הוא קיום המלכות

וְדַע, שְׁעֵקֶר הַמְּלָכוֹת שְׁרָשָׁה בְּחֻמָּה בְּשִׁבִיל כְּדֵי לִידַע אִיךָ לְהַנְהִיג וְלִמְלֹךְ, לָבוֹן יֵשׁ לְכָל מְלֹךְ חֻמָּיִם וְיוֹעֲצִים, בִּי בְּזֵה תִּבְּוֹן מְלָכוֹת וְיִתְקַים מִדִּינָתוֹ.

וכמו שפתח רבינו בתחילת המאמר בענין המחשבה והשכל שיש בכל דבר שבבריאה, ופנימיות הענין הוא שהחכמה האלקית מחיה כל דבר בבריאה, ולכן כל דבר צריך להתברר על פי החכמה והשכל וקדושה, ולכן כל הנהגת המלכות צריכה שתהיה מקושרת עם החכמים, שהם הם הצדיקים שמשייגים את התכלית. ועל ידי זה מתברר כל דבר בבריאה, מפני שיש בכל זה תערוכות טוב ורע, ומכח זה מתנהג המלכות והשררה לא באופן הראוי ולא בחכמה הראויה.

וזהו (דברים ל"ג): "וַיְהִי בִישְׂרוֹן מְלֹךְ, בְּהַתְּאִסָּף רְאִשֵׁי עַם הַיְנוֹ, עַל יְדֵי רְאִשֵׁי עַם שְׁהֵם הַמְּחִיין וְהַחֲכָמָה, עַל יָדָם תִּבְּוֹן בְּחִינַת הַמְּלָכוֹת, וְעַל יְדֵי אֲהַבַת הַחֲכָמִים, תִּבְּוֹן הַמְּלָכוֹת.

היינו מכיון שעל ידי החכמה וקדושה מתקיימת בחינת המלכות, לכן צריך להתאחד אתם באהבה, שאז לכל אחד ואחד יש קיום ואחיזה בהנהגת המלכות, להיות דבוק ומקושר בתכלית, וכפי שנתבאר באות ב. ופשוטות הפסוק מדבר על אחדות ישראל וכמו שמסיים הפסוק

כשהעני נותן לעשיר

פרוסת לחם ותבשיל פשוט לסעודת מלכים. עתה, בעודם פוסעים בצוותא בליל שבת, הפטיר דוד אגב שיחה, כי השבת אין להם דגים. ר' חיים בנימין הביט בידידו בהשתוממות: "מדוע?"

"לא משהו מיוחד" השיב דוד תוך כדי צעידה, "זוגתי הגיעה אל דוכן הדגים בשוק וראתה דג גדול שנשאר, כשהתכוננה לקנותו, הגיע גוי והציע סכום גדול יותר ולקחו. דגים קטנים אינה אוהבת לקנות, כיון שהכנתם כרוכה בטרחה מרובה, וכך נותרנו ללא דגים לשבת."

ר' חיים בנימין לא ענה דבר. כשהגיעו סמוך לבית משפחת ברוד, ביקש ר' חיים בנימין מיענקלה בנו של דוד להתלוות אליו. הוא נכנס הביתה, אמר "שבת שלום" והמשיך לעבר המטבח. שם עמדה קערת הדגים. ליתר דיוק, היו אלו דגים שנקראו ברוסית "טולקעס", שגודלם היה כגודל אצבע. דגים אלו נמכרו בזול, כיון שאנשים לא רצו לטרוח בהכנתם. אך בביתם הדל נאכלו באופן קבוע מדי שבת.

נטל ר' חיים בנימין את קערת הדגים ומסרה ליענקלה: "קח, ומהר להביא זאת הביתה".

ר' חיים בנימין יולדו פוצחים בשירת "שלום עליכם", ולאחר הקידוש ונטילת ידיים מבחינים בני הבית כי... קערת הדגים נעלמה. אין דגים!

מה פשר הדבר?! השתוממו בני הבית. את החידה פתר האב ר' חיים בנימין בקול שליו ורוגע: "היודעים אתם? כששבת מבית הכנסת יחד עם בדוד גייסינסקי, הוא גילה לי שאין להם דגים לשבת, ולכן נתתי לו את הדגים".

אחר, הוסיף: "אנחנו כבר רגילים למחסור. פעם, יש מה לאכול, ופעם אין. השבת שלנו לא תגרע ללא דגים. אבל המשפחה של ר' דוד אינה רגילה לסעודת שבת בלי דגים ושמתח השבת שלהם עלולה להיפגע חלילה..."

כשהעשיר פורס מלחמו לעני, זהו מעשה אצילי, אך ניתן להבנה. אולם מעשהו של ר' חיים בנימין, העני והאביון, עלה ונתעלה שבעתים!

(ע"פ הספר "אור חסידי בחושך הסובייטי" מאת הר"ר יחזקאל ברוד בנו של הר"ר חיים בנימין ז"ל)

הוא היה איש תם, עובד ה' בכל לבו, שאהבת ישראל עמוקה פיעמה בקרבו. בעיניו הערניות תר וחיפש תדיר סביבו, כיצד ובמה יוכל לעזור ליהודי. ר' חיים בנימין ברוד קראו לו, מיקירי חסידי ברסלב באומן של ימי שלטון הקומוניסטים העריצים.

שנים ארוכות התמסר בכל נפשו כדי לזכות יהודים בהנחת תפילין, לבישת ציצית, אכילת בשר כשר ועוד, כשלצורך כך הוא נוסע לא פעם נסיעות ארוכות למרחקים עצומים. ליהודי אחד, מכר את תשמישי הקדושה, ולרעהו העניקים במתנה בתוספת מטבע

הלא פרוס ל'שבע' לחמך רבי חיים בנימין ברוד זצ"ל

להוצאות הכרחיות.

על אחד ממעשי החסד שלו, נהג לספר בהשתאות בנו ר' יחזקאל:

ליל שבת קודש. זה עתה הסתיימה התפילה ב"קלויז" של חסידי ברסלב. ר' חיים בנימין צועד לעבר ביתו יחד עם בנו הצעיר יחזקאל, ויחד עמם צועדים דוד גייסינסקי ושני בניו בן-ציון ויענקלה. דוד נמנה עם חסידי ברסלב, אם כי מגולח זקן הוא. מבחינת מצבו הכלכלי הינו אדם עשיר. לפרנסתו, שלח ידו במסחר בעורות בשוק השחור. מסחר זה אסור על פי החוק ברוסיה, אך הוא הסתכן והרוויח הון רב.

ההבדל בין מצבה הכלכלי של משפחת גייסינסקי ובין זה של משפחת ברוד, היה כרחוק שמיים מארץ. הילדים, יחזקאל ובן-ציון למדו באותו חידור והיו מיוודים. פעם אחת הזמין בן-ציון את חברו ללימודים לסעודה שלישית. עניו של יחזקאל התרחבו בפליאה, מימיו לא ראה שפע כה רב של מאכלים על השולחן, אצלם בבית נחשבו

תשובות יתקבלו עד יום ראשון בשעה 19:00

לחידודא

איזו סיבה משכנעת את מוהר"ת ליסוע במיוחד לפגוש את בנו?

תשובה לחידה הקודמת:

על איזה מצווה אומר מוהר"ת "שהוא עיקר הכל"? על שאנו זוכים לייחד שמו ית' פעמיים בכל יום בקריאת שמע. (ליקוטי הלכות פריה ורביה ג, יג). הציטוט המלא - במדור 'החיזוק השבועי' בעמוד 6.

הזוכה: אליהו גרין. בני ברק זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

יחד שבטי ישראל, כי אחדות ישראל שכך הם מתנהגים בהנהגת המלכות דקדושה, הם מקושרים להנהגת הצדיקים והחכמים, ומכאן זה גם יש אהבה זה לזה.

יְקַשְׁבָּא לְמַלְךְ אִיזְהוּ שְׁנָאָה עַל הַחֲכָמִים יְדוּעַ לְהוֹי לָהּ שְׁמוֹן הַשְּׁמַיִם יוֹרִידוּהוּ מִמְּלָכּוּתוֹ.

ואף שבתחילתו יש לו כח להתגבר במלכותו ולמלוך, ואף יש לו חכמים וכיוצא בזה. ואז הוא זמן נסיון והתגברות הרוג, כי צריך להגביר את האמונה וכמו שנתבאר לעיל. אך אחר כך נופלת הנהגתו, וניכר שאין למלכותו קיום אמיתי. וכן השמים היינו על ידי עבודת הצדיק, וכמו שמתבאר לקמן באותו.

החכמה דקדושה שאצל הצדיקים הוא קיום העולם

פי' אין קיום לעולם בלא החכמה, בבחינת (משלי כ"ט): "מִלְכָּה בְּמִשְׁפָּט יִעֲמִיד אֲרָץ, וְהַמִּשְׁפָּט הוּא בְּחֵינַת חֲכָמִים, בְּבַחֲנֵינָהּ (וְיִקְרָא כ"ו): "יָאֵם אֶת מִשְׁפָּטֵי הַגֹּעַל נִפְשָׁכֶם" וְדָרְשׁוּ (בתורת כהנים) זֶה הַשְׁוֹנֵא אֶת הַחֲכָמִים. ומקשרי הדברים מתבאר שעיךר הנהגת העולם הזה, לקיים אותו על ידי החכמה שהשם יתברך משפיע בעולם, הוא על ידי מה שהצדיקים דורשים ומגלים, כי על ידי תורת הצדיקים וחכמתם, נכנס בעולם ידיעת התכלית ואמונה ודבקות בה' בכל דבר ודבר (ועיי' בתורת כהנים שם, ובגור אריה).

הדרך להבהין בהנהגת האמת

נמצא, זה שאין לו אמונה בשלמות מחמת דרכי האמרי, בשבא לקח לעצמו המלכות וההנהגה והוא אין ראוי לה, אזי האמונה שפבי בהנהגה המחזיק בהנהגה שלא יגע בה זר, הוא מפיל לאיש זה לשנאת חכמים, פדי שלא יתקיים פידו המלכות והמנהיגות, ובודאי לא יתקיים פידו, פי עקר המלכות תלוי במשפט פנ"ל.

וכפי שנתבאר לעיל, כך מנהיג השם יתברך בעולם, שהנהגת המלכות אמנם נמסרת ח"ו ומתנהגת בכל מיני אופנים גם במקומות הרחוקים מהקדושה, ובאופן יותר דק גם בתוך הקדושה אך לא באופן הראוי בשלמות. ועלינו להתחזק בעבודת האמונה ולהמתין, ובהמשך הזמן ניכר ומתגלה שאין לזה קיום, ומתברר שאפשר להתקרב לצדיקים ולחפשם ולבקשם כראוי.

כי סוף כל סוף כשאדם מחפש באמת את המנהיג והצדיק האמיתי, אפשר לראות את האמת, כי יכול לראות מי יש לו "חכמים ויועצים", כי עיקר ההנהגה הוא כשמאיר לאדם עצות אמיתיות איך להתחזק באמונה בעוה"ז, וחכמה ודעת אמיתית שמאירה את האמונה בשלמות, ובאופן של 'אהבת חכמים', שרואים אצלם אהבה אמיתית לכל החכמים דקדושה, ויש אצלם שלום ואחדות, בבחינת "בהתאסף ראשי עם" (וכמו שהיה אצל משה רבינו (כפי שזכר לעיל בסוף אות ב) שנתחבר עמו אהרן הכהן באהבה נפלאה, בבחינת "ויראך ושמח בלבו").

הכל תלוי בהמתקת הרוג

וכפי המתקת הרוג שעיי"ז נעשה עטרה לענוים, שהצדיקים יש להם כח להנהיג, עיי"ז יכול לראות את האמת מי המנהיג שיכול להאיר בו את האמונה ואת התכלית, ועיי"ז בסוף נופלים המנהיגים שאינם עוסקים בהארת האמונה והתכלית, אבל כפי מה שהאדם נופל אל הרוג ואינו ממתיק כלל, עיי"ז מתחזקים המנהיגים שאינם הגונים וקשה לאדם לראות ולהבין את האמת.

וכאמור לעיל עיקר הכוונה בעניין זה הוא כלפינו, שעיךר עבודתנו הוא לחפש באמת את אור הצדיק, היינו את העצות האמיתיות והחכמה האמיתית שמביאה אותנו לאמונה אמיתית ולחיות עם התכלית, ולא ליפול ח"ו לבחי' שנאת החכמה (וכמו"כ עלינו לדעת ולא להתבלבל מכל מיני הנהגות ובלבולים, אלא לחפש באמת את האמונה שרבינו מלמד אותנו בכל תורה ובכל עצה).

הדבר הזה שאני עושה למשל אחד דומה לחברו ומה המכנה המשותף ביניהם, שכולם הם דרכים שעל ידיהם ממשכים רוח לא טהורה על העוסק בהם, ומתגלה להם כל מיני עתידות ועצות למיניהם. התורה הקדושה אומרת לנו אל תתעסק בכל אלו, אין לכם מה לדאוג מכל מה שעתידי להיות, אינך צריך לכל זה תהיו תמימים עם ה' ועל זה אומר רש"י הק' "התהלך עמו בתמימות ותצפה לו ולא תחקור אחר העתידות, אלא כל מה שיבוא עליך קבל בתמימות ואז תהיה עמו ולחלקו", עכ"ל.

נמצא שהרוח הקודש האמיתי הוא התמימות! ואם צדיק לפעמים גילה איזה עתידות זהו מחמת שחי' כל כך בתמימות עם ה' עד שלא משנה לו בכלל הווה או עתיד רק לעבוד ה'. זהו המנהיג האמיתי שאנו צריכים לחפש וגם להנהיג כך את חינו.

אגב ה' האיר לי חידוש זה בשעת הלולת רבינו בשמחת בית השואבה, ששואבים ממנו רוח הקודש.

ברכה

יחיאל יהושע פרישמן

לכבוד הפנים חדשות של המערכת החשובה עלה לתריפה' יהי רצון שתזכו להתחדש ולחדש אחרים תמיד. רציני לכתוב נקודת אור ששייכת לכל העניין של הרבי בכלל ובפרט לתורה הזמנית (תורה י"ח).

באות ג' הרבי אומר שמי שמאמין בדרכי האמורי אין לו לקחת ההנהגה והמלכות, אלא צריך הוא להיות תמים עם ה' אלקיו. (אגב יש לפרש שכוונת רבינו הוא, שהוא רוצה שילך לו החיים דווקא על פי רצון עצמו דהיינו להיות המנהיג של חיי, ולא רק שכוונת רבינו הוא רק למנהיגי קהילות וכו', שהרי בא ללמד אותנו איך לעבוד את ה').

הפרשה שבה כתוב "תמים תהיה עם ה' אלקיך" הוא מתחיל עם כל דרכי הגויים של

טעם גן עדן

ליקוטי מוהר"ן למעשה | תורה יח (ו)

כל נעם הוא 'ארגז' מלא באבנים טובות

אדם יכול לקחת הנהגה להאיר זאת אל האדם רק אם האדם ממתיק כעס ברחמנות, ונכנס לעולם של רחמנות, שאז מתעורר למעלה רחמנות, והצדיקים מקבלים על עצמם את 'כתר הרחמנות' להאיר על האדם רחמנות אמיתית.

ד' כי כל זמן שהאדם נמצא בתוך כעס רוגז ודין, כעס על אחרים ובעיקר כעס על עצמו, ותמיד רואה ומרגיש נפילות וכל דבר מפיל אותו לחלישות הדעת וכדומה, אזי אינו יכול לשמוע באמת את הרחמנות של השם יתברך, ועל כן נמצא שהאדם מתרחק ביותר על ידי שנכנס לעבודת ה' באופן של כעס ודין.

ה' רוגז הוא מלשון 'ארגז', וכיון שהכעס הוא 'ארגז', לכן אין להסתכל על חיצוניות הארגז אלא במה שיש בו, כלומר תפתח את ה'ארגז' ותגלה שם הרבה אבנים טובות של רחמים.

ובכל פעם שמתעורר איזה כעס ידע נאמנה שבתוך הארגז הזה קבוע אבנים טובות, וכעת יכול לעורר רחמים דייקא במקום זה, כי רחמים פירושו להמשיך רחמים במקום שחסר רחמנות היינו במקום של התעוררות הכעס והדין.

א' העולם הזה הוא עולם של רוגז ודין, לא כל דבר הולך כסדר, וכמעט כל דבר שאדם רוצה לעשות יש איזה בחינה של 'צבי הפסיק', ענינים שמפסיקים ומפריעים לרצונות לצאת מהכח אל הפועל.

גם בעבודת ה', יש מניעות וקושי על כל דבר, ופעמים שאדם אף נופל ונכשל ר"ל ונחשל בדעתו ונעשה ברוגז וכעס על עצמו.

ב' כל הכעס והדין הזה הוא מחמת שעושה לעצמו 'תכלית' אחרים, וקובע לעצמו מטרות אחרות שבסופם אינו בא על ידם להכרת רחמי ה' כפי שיתגלה בעוה"ב, ועל כן כשאין הולך כסדר הוא כעוס ומאוכזב ומלא חלישות הדעת על כל מי שניסה להפסיקו מהרצון שלו, וכך חי בתוך עולם שכולו רוגז ודין.

ג' והאמת שהצדיקים מאירים דיבורי 'רחמנות' שהמשיכו אותו מהלובן העליון - מהשורש העליון של ראשית בריאת העולם וכפי שיתגלה בעולם הבא, ודיבורים אלו מאירים דייקא בשחרות הכעס והדין של העולם הזה. אך האדם אינו יכול לשמוע זאת, והצדיקים

בטחון והשתדלות

ה' בהשגחה פרטית, במדויק, בעת שנצטרך לכך. אכן, אין צריכים לחיות אך ורק על אמונה ובטחון; צריך גם פרנסה מסודרת, וכמובא בחיי מוהר"ן (אות תקא) שרבינו אמר "שחפץ מאד שיהיה לנו פרנסה. אף על פי שבטחון גם כן טוב מאד, אף על פי כן טוב מאד כשזוכין שיש לו מעמד פרנסה, כי במקום עבודת הבטחון, במקום זה יעשה עבודה אחרת".

כלומר, במקום שיעסוק אדם בהתחזקות במידת הבטחון, ידאג שתהיה לו פרנסה מסודרת, ויוכל להשקיע יותר בעניינים אחרים בעבודת ה'. אולם גם זאת רק מחמת חובת ההשתדלות. אפס כי עיקר ההשתדלות הוא תפילה. כמבואר בספרים אודות המן שאכלו בני ישראל במדבר, שהקב"ה הוריד להם בכל יום מנה המספיקה רק לאותו יום, ואילו מה שנשאר, נמס או התקלקל. מדוע לא הוריד להם קצת יותר; לשני ימים או שלשה? כדי שיהיו נושאים עניהם לשמים כל יום מחדש, לבקש על מזונותיהם. זה לימוד חשוב לעניינו: אכן צריך לעשות השתדלות, אבל יש לזכור כי כל מה שנעשה זה לא יעזור לנו לקבל יותר מהקצוב לנו; העיקר הוא להרים עינים למרום ולבקש מה': 'רבונו של עולם, אני צריך פרנסה! אני פונה אליך, כי אתה כל יכול. הורני את הדרך בה אלך, כדי שאוכל לקיים את חובתי מצד ההשתדלות. אולם אחרי הכל, איך שנכון וישר לפניך - עשה עמי, ופרנסני מידך הרחבה והמלאה'.

איך אפשר לעורר לעצירי הצאן הרגשה בתפילה? [א]

בתפילה ישנם שני חלקים, יש את חלק ההלכתי והמעשי של התפילה, איך מתפללים ובאיזה צורה מתנהגים בתפילה, ויש את החלק הפנימי של התפילה שהוא עבודת הלב - ההתחברות לבורא בשעת התפילה, כפי שלמדנו בבית מדרשם של הצדיקים.

גם אנחנו כמבוגרים לא תמיד יש לנו את התפילה הראויה, ולשם כך לומדים אנו ספרי הצדיקים בשביל להתעורר ולקבל עצות כיצד צריך וראוי להתפלל, אבל גם בזמן שאיננו מצליחים להתפלל ואין לנו לב שמתעורר לעומק כוונת התפילה, עדיין יש לנו את החינוך וההרגל הפשוט להתפלל לכל הפחות בצורה חיצונית.

כאשר אנחנו דנים בנושא חינוך, כיצד להעביר את ההרגש בתפילה בצעירי הצאן, צריך לחלק את מצוות החינוך לאותם שני חלקים. ישנם דברים שאפשר וצריך לעמוד על הנערים בצורה חד משמעית, כדוגמת קיום ההלכה הפשוטה של תפילה וצורת העמידה בתפילה על כל פרטיה, לשבת במקום קבוע ולא להסתובב וכו', כי זוהי פעולה מעשית שאפשר לחנך ולהרגיל את הנער.

אבל מעבר לכך לא שייך לדורש מהנער התעוררות הלב בתפילה או אפילו להתנענע ולהרים את הקול כי זוהי פעולה פנימית. ולשם כך צריך להרבות בשיחות וסיפורים בענין חשיבות מעלת התפילה, עד שלאט לאט בס"ד בליווי תפילות מצידנו נזכה לראות את הנער נכנס למתיקות של התפילה.

וצריך לזה הרבה סבלנות, כי יש להזהר מאוד לעורר את כל ענין התפילה בצורה נעימה, לא בצורה של ביקורת שלילית שהנער מרגיש שאין מרוצים ממנו והוא חייב לרצות ולשמח מישהו בתפילתו, כי כל מטרתנו הוא לחברו לפנימיות התפילה, ולכן צריכים אנו לבוא למציאות שהוא יתחבר בקודת עומק ליבו אל התפילה.

ואף שבוודאי אפשר גם לעורר את הנער לפעולה מעשית כמו להרים את הקול כי הקול מעורר הכוונה, ולהסביר שזהו אחד מהעצות למעשה להכנס לאור התפילה. אבל אם נכפה את הילד על כך, שוב לא יתחבר לעולם לפנימיות התפילה, כי זהו רק עצה למי 'שרוצה' להכנס לתפילה, שעל ידי שיעשה פעולה חיצונית של הרמת הקול יוכל להתחבר לפנימיות. אבל אם הנער לא מראה רצון לא שייך להכריח אותו על כך, אדרבא כך נרחיק אותו מהתפילה.

הדרך היחידה לחברו לתפילה הוא על ידי שנחדיר לו את החלק של התמימות והפשיטות של התפילה, לא כעבודה גדולה של צדיקים עובדי ה', אלא כמשהו טבעי שעל ידו יכול להתחבר לה', אם ישקיע קצת מחשבה במה שמוציא מפיו, ושכל תיבה שאומר השי"ת שומע ומקשיב וכו'.

אך כל זה הוא רק באופן של שיחות לבביות, באופן פנימי ואמיתי בזמנים רגועים, עד שירגיש שאנו באמת מרחמים עליו ורוצים שיהיה לו קשר אישי עם הבורא, לא מחמת הכבוד שלנו שהוא יהיה נחשב 'כעובד' בעיני העולם.

אחת השאלות הראשונות שהאדם נשאל בבית דין של מעלה, היא השאלה: "נשאת ונתת באמונה?" בנוסף לפירוש הפשוט, אם עסקך עם בני האדם היה באמונה וביושר, אפשר גם לפרש שהכוונה היא האם הייתה לך אמונה בה' שיזמין לך את כל צרכיך בעתם ובזמנם.

וכך אומר רבינו בלקוטי מוהר"ן (תורה כג) "כי יש פנים דקדושה, שהם אנפין נהורין, בחינת חיים, בחינת שמחה, ויש פנים דסטרא אחרא, שהם אנפין חשוכין, מרה שחורה, עבודת אלילים. ואלו בני אדם הנופלים בתאות ממון ואינם מאמינים שהקב"ה יכול לפרנס את האדם בסיבה קלה ורודפים אחר פרנסתם ביגיעות גדולות, והם אוכלי לחם בעצבון, כמו שכתוב: 'בעצבון תאכלנה' - ועצבות הוא מרה שחורה - אלו בני אדם נקשרים בפנים דסטרא אחרא, אלוקים אחרים, חושך".

אמת, כל אחד צריך פרנסה; ובפרט שהרבה הוצאות של האיש הישראלי הם בעניינים רוחניים, כגון הוצאת בניו לת"ת, הוצאות שבת ויו"ט, מאכלים כשרים וכדומה, שמסיבה זו אומר רבינו (ליקו"מ תורה כה) שעל ממון ישראל שורים 'גוונים עילאין'. אך רבינו רוצה שנסיר מאתנו את הדאגות סביב הפרנסה, את ההתרוצצות לאסוף הון, את המחשבות והבלבולים בעניני כסף, אלא נאמין שהכל בא מאת

עונג הפרשה

כל העדה כולם קדושים

מתוך כך אמר "כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה'", כי בדבר זה עמד קורח ותמהו, במה התייחדו הצדיקים המופלגים שעליהם שורה כבוד השי"ת, הרי גם הוא מתפלל בתכלית הכוונה, עוסק בתורה בתכלית ההתמדה, מקיים את המצוות עם כל דקדוקיהם, וכך כל אחד בישראל המקדש את עצמו שורה עליו השי"ת, ולמה הוא צריך את כח הצדיקים המופלגים.

אך שורש טעותו של קורח הייתה, שלא הבין שמלבד מדרגת נשמות ישראל שבאמת כולם קדושים, עומדים עליהם הצדיקים המופלגים שהם שורש נשמות ישראל, רק בכוחם עולה עבודת כל אחד למעלה והוא מתעלה בקדושת ישראל, רק בכח משה רבינו הוא התעלה להיות מנושאי הארון, אך משעה שהמפריד את עצמו מקדושת משה רבינו, ידע משה רבינו שבוודאי אין לו אחיזה ברוחניות כלל והוא עתיד לרדת לתכלית הגשמיות, כי המנתק את עצמו מכח הצדיק המופלג וחולק עליו אין לו שום אחיזה ברוחניות אלא הוא נבלע בעומק הארציות והאדמה.

"כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה'" (במדבר טז, א)

טענתו של קורח אינה מובנת לכאורה, הלא כל בר דעת מבין שלמשה רבינו יאתה המלוכה והנהגת עם ישראל, הוא הוציאם ממצרים, קרע להם את הים, השי"ת בעצמו קרא לו לתת לישראל את הלוחות, שהה בהר ארבעים יום וארבעים לילה, ובהם קרע את גזר דינם שכבר נחתם למיתה, וכך הפיל את תחינתו עליהם כמה וכמה פעמים, ומה תמה קורח "למה תתנשאו על קהל ה'".

אכן חז"ל הקשו קושיא זו, 'קרח שפקח היה מה ראה לשטות זו' (במדב"ר יח, ח), ותרצו, שראה שעומד מבני בניו שמואל ששקול כמשה ואהרן, וכן עשרים וארבע משרות ליה שכולם מתנבאים ברוח הקודש.

את פנימיות הענין, מבאר מוהרנ"ת שמתוך כך הבין קורח שיש בנשמתו כח גדול מאד, ואכן הייתה בו מעלה גדולה ונוראה בהיותו מנושאי ארון הברית, ועל כן סבר שמהאחר שהוא גדול כל כך אינו צריך את כח משה רבינו אלא הוא יכול לעבוד בעצמו את השי"ת ואינו צריך לכוף את עצמו למשה רבינו.

(ע"פ הל' העושה שליח לגבות חובו ה, מא-מב)

מתחדשים

אומן ר"ה תשפ"ב: לתשומת לב בעלי הדרכונים שתוקפם עומד לפוג: חידוש דרכון מתבצע בהזמנת תור מראש בלבד, שעלול לארוך זמן רב. הרגע האחרון כבר כאן.

הופיע! הספר "מוהר" מברסלב - חייו משנתו ותורתו המאיר עיני המתקרבים לאור רביה"ק בכל העניינים הקשים עמם הם נתקלים במסעם. יו"ל ע"י גליון 'המקורבים' היוצא ע"י חסידי ברסלב מקרב הניכי הישיבות. 0548487317.

התורה הזמנית: ארגון 'לטייל בתורתו' מוציא השבוע חוברת מיוחדת של שאלות ומהלכים על תורה י"ח. מחולק השבת בבתי הכנסת של אנ"ש. ניתן להשיג את החוברת גם בפניה לארגון, או בפקס: 0773183882. כמו"כ יו"ל ע"י מכון 'טועמיה' הקונטרס המיוחד 'תכלית התכלת' המקיף את כל ענייני התכלת ע"פ החידושים שנתגלו בזמננו, לפי תורה י"ח. להשיג: 0548528284.

בשבת הבאה (חוקת) יתקיים א"ה השבת השנתית ד'מורשת הנחל' באתרא קדישא מירון, בהשתתפות משפיעי אנ"ש שליט"א. השיעורים באידיש. רשימת נציגי הערים להרשמה מופיעה בלוחות המודעות בבתי הכנסת של אנ"ש. ההרשמה נסגרת ביום שני.

השבוע בגליון: כל החיים מלאים ניסיונות של כעס ורוגז. המטרות והתכליתיים ששמונו לעצמנו - לא ממש מתממשים. מה העצה? לפתוח את הארזג! מדור 'טעם גן עדן' על התורה הזמנית, בעצות לחיים.

יור"ל ע"י מכוני עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למועדים בדוא"ל
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית 02-8080148
במקרים דחופים:
054-8591148 | 053-3175211
המערסות נסגרות מידי יום ראשון בשעה 19:00

החזיון השבועי

פי מי שיש לו מזח כל שהוא ויש לו אמונה
שלקמה בה' ובתורתו הקדושה, יכול להתנצח
לו מרחוק גדל מעלת יקרת קדשות כל מצוה
ומצוה שאנו זוכין לקיים בכל יום, אפילו
הפחות שבפחותים, ובפרט מה שאנו זוכין
ליחד שמו בכל יום פעמים, שיהו עקר הכל,
שאנו זוכין להאמין בה' אלקים אמת יחיד
קדמונו בודא כל עולמים אהד יחיד ומיוחד
לעלא מן פלא ולית לעלא מיניה, פרוה הוא
ומברך שמו תמיד לעולם ועד, ולמי שזוכה
להרגיל עצמו ולשמח בשמחה הזאת, בודאי
יזכה לכל טוב וימחלו לו כל עוונותיו:
(ליקוטי הלכות, פריה ורביה, ג, ט)

יהלום

פי צריך עקשנות גדול מאד
מאד, להיות חזק ואמיץ לאהוד
עצמו לעמוד על עמודו, אך אם
מפילין אותו ח"ו בכל פעם.
(ליקוטי מוהר"ן ותיבא, מה)

התחזקתי מאוד ממאמרים קודמים בענין שמירת עיניים, אבקש עוד כמה עצות וחיוזיק.

א[עיקר גדול בהצלחה בשמירת עיניים הוא לשמור מכל תנועה קטנה שמסיח את ראשו ועוצם את עיניו מראות ברע, ואל ישמע לפיתוי היצר שאומר לאדם: וכי מה תרוויח אם תמנע עצמך מהסתכלות אחת, מאחר שממילא בהמשך דרכך לא תמנע עצמך מהסתכלויות אסורות, וכמו שר' נתן אמר, ששווה לאדם לחיות בעולם שמונים שנה בשביל הסתכלות אחת פחות.

ויש טעות אצל האדם בפרט אצל בני הנעורים שמוכנים לשמור את העיניים באופן שיהיה שמירה מוחלטת עד שיהיו יכולים להכנס להגרדה של 'שומר עיניים', או פעמים שאדם אומר לעצמו לפחות היום הזה או בדרך הזה שאני הולך אני רוצה שיהיה לי שמירה מוחלטת ובאותו רגע שח"ו פוגם הוא כבר נופל בדעתו ואומר שהוא כבר לא שומר עיניים היום.

ועל כן חוץ מעצם המלחמה שאדם צריך ללחום למנוע עצמו אפילו פעם אחת, הרי שיש לאדם לשמח את עצמו בפועל

הלכה פסוקה מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א מוצ' דביהכנס' נחלת חן

מצוה לשמח חתן וכלה

כן לא שייך לומר שנהנה מסעודת חתן (משנה הלכות ירכח).

ד. נל"ע ד' שמי שבא לחתונה רק לכבוד המחוטנים, אזי אפילו נהנה ממש מהסעודה ולא שימח את החתן בפועל, אינו עובר על הנ"ל. ובודאי שאם יש אפשרות לשמחו, אין להשתמט מזה, אבל למי שקשה לו ובפרט אם החתן עדיין לא נכנס לאולם וקשה להכות עליו, אינו עובר על הנ"ל.

מי נחשב נהנה מסעודתו?

א. מי שאוכל בסעודה. ונראה שהוא הדין אפילו לא אכל לחם.

ב. מי שלא השתתף בסעודה אבל אכל שאר מיני כיבוד - נראה שנחשב 'נהנה מסעודתו' (ראה בעוז מקודש סה א, משנה הלכות שם).

ג. מי שלא אכל כלל רק נהנה הרבה מראיית הסעודה - יש מי שמסתפק בדבר (משנה הלכות שם רכז). ולמעשה לא נראה להחמיר.

ד. מי שלא אכל כלל רק נהנה מהשירה וכדומה, לא נחשב נהנה מסעודתו (פשוט).

ה. מי שלא אכל בחתונה רק לקח מהסעודה לביתו, אינו נחשב נהנה מהסעודה (עיר מקודש שם).

מי שנהנה מהסעודה ואינו משמחו.

מי חייב בזה?

א. מי שנהנה מהסעודה חייב בזה. וכל הנהנה מסעודת חתן ואינו משמחו, עובר [כלומר שמזלזל] על החמשה קולות שבירך השם את ישראל, והם: קול ששון וקול שמחה וכו' (ברכות שם ורש"י ד"ה עובר ובטור). ו"א שאינו זוכה לחמשה קולות אלו בנחמת ירושלים (לבוש שם).

ב. אבל מי שלא נהנה מהסעודה - אינו חייב לשמחו ואינו עובר על הנ"ל, אך מצוה על כל אחד ללכת לחתונה לשמח את החתן (בית שמואל והמקנה בק"א סה א. אגרות משה אור"ח ב צה).

וכל שכן אם הוא מהמזומנים לחתונה, ובפרט אם הוא מקום שאין באים רק מי שקיבל הזמנה (אך אינו נחשב כמנוחה אם אינו בא, שלא החמירו כן אלא בסעודת מילה. אג"מ שם).

אבל אין לבטל תורה בשביל זה. אך צריך להזהר שלא יגרם חסרון שמחה לחתן או פגיעה בכבוד החתן או המחוטנים (ראה בשו"ת חיים ביד עא, אג"מ שם, שבט הלוי ז רג).

ג. י"א שאם הכלה מממנת את הסעודה, אזי כל האוכל מהסעודה אינו עובר על הנ"ל (ראש פינה סה א). וכן י"א שאם הורי החתן מממנים את הסעודה ולא החתן בעצמו [וכן הוא בדרך כלל] - אם

המצוה וחיובה

א. מצוה [גדולה] לשמח את החתן והכלה. והיא מדרבנן אך נכללת במה שכתוב בתורה 'ואהבת לרעך כמוך'. והוא גמילות חסד שמקיימים אותה בגוף שאין לו שיעור (ומב"ם אבל יד א, טור ושי"ע ולבוש אבן העזר סה א). ומצות שמחת חתן וכלה עדיפה משאר חסדים (ש"ה פסחים נר מצוה עב).

ב. ועיקר המצוה מצוי ביותר בבני עניים וכיוצא באלו שאין מצוי כל כך מי שישמחם, ושם המצוה גדולה עד מאוד ללכת ולשמח אותם (אהבת חסד ג א).

ג. עיקר המצוה הוא לשמח את החתן אבל גם מצוה על הנשים לשמח את הכלה (ראה מטה משה ח"ג הכנסת כלה פ"ב ד"ה ויאית, ש"ה נר מצוה תחילת פסחים).

ד. אבל אין נכלל במצוה זו לשמח את המחוטנים, אך בודאי מקיימים בזה מצות גמילות חסד.

שכר המשמחו

זוכה לתורה. כאילו הקריב תודה. כאילו בנה אחת מחורבות ירושלים (ברכות ג). זוכה לבנים ובני בנים (מט"מ ג הכנסת כלה ב ד"ה ויאית). זוכה לבנים זכרים (ספר המדות א, ז). ובשערי תשובה (פ"ד יא) כתב שעל ידי עשיית חסד בכגון אלו ניצול מן המיתה והיסורים. וראה להלן מה עובר

דעתו בעבודת ה'